

ถอดบทเรียน: ศูนย์บริการอนามัยการเจริญพันธุ์ในชุมชนตำบลยายร้า อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี

ณัฐพร สุจิตโต, วรรณดี จันทศิริ และพรพิมล รัตนตรัยดำรง
ศูนย์อนามัยที่ ๖ ชลบุรี

ถอดบทเรียน ศูนย์บริการอนามัยการเจริญพันธุ์ในชุมชน ตำบลยายร้า อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ สังเคราะห์บทเรียนการดำเนินงานของศูนย์บริการอนามัยการเจริญพันธุ์ในชุมชนโดยแกนนำชุมชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นตำบลยายร้า อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี และเพื่อเป็นต้นแบบในการขยายพื้นที่การดำเนินงานศูนย์บริการอนามัยการเจริญพันธุ์ในชุมชน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่มกับผู้บริหารระดับหัวหน้าส่วนในอำเภอ ประธานศูนย์ รองประธาน ผู้นำชุมชน ผู้นำโรงเรียน ส่วนท้องถิ่น ประชาชนวัยรุ่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข พยาบาล เสนอข้อมูลการวิเคราะห์โดยวิธีการพรรณนา ความสำเร็จในการดำเนินงานศูนย์บริการอนามัยการเจริญพันธุ์ในชุมชน ตำบลยายร้า อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี เกิดขึ้นได้ด้วยความร่วมมือของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในแต่ละระดับที่สำคัญประกอบด้วย

๑. ผู้บริหารตั้งแต่จังหวัด อำเภอ ท้องถิ่น ให้การสนับสนุนทั้งนโยบายและงบประมาณ

๒. พี่เลี้ยง ทั้งพยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงพยาบาลท่าใหม่และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้คำปรึกษาแนะนำคอยให้กำลังใจ

๓. แกนนำ ผู้นำชุมชน ประชาชน ครอบครัวและเยาวชน มีความตั้งใจที่จะเห็นคุณภาพที่ดีของวัยรุ่นในตำบลยายร้าและใกล้เคียง

เริ่มด้วยแกนนำมีเป้าหมายให้ประชาชนในชุมชนเข้าถึงบริการด้านสุขภาพอนามัยเจริญพันธุ์ที่เป็นมิตรในชุมชน โดยให้ประชาชนในชุมชนเข้าถึงบริการได้ง่าย และลดขั้นตอนในการให้บริการใช้บ้านของตนเอง เปิดเป็น “ศูนย์บริการอนามัยเจริญพันธุ์ชุมชน” สามารถให้บริการแก่วัยรุ่นได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง บริการที่ให้ครอบคลุมความต้องการของวัยรุ่น และมีการบอกต่อบริการ นอกจากนั้นแกนนำทำงานด้วยวิธี PDCA ทำให้การบริการมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ศูนย์บริการอนามัยการเจริญพันธุ์ในชุมชน เป็นรูปแบบหนึ่งที่ทำให้บริการโดยแกนนำในชุมชน ซึ่งวัยรุ่นมีความกล้าที่จะมารับบริการ เข้าถึงบริการได้ง่ายและมีความสะดวกในการเข้ารับบริการนอกเหนือบริการจากภาครัฐ การขยายแนวทางการดำเนินรูปแบบศูนย์บริการอนามัยการเจริญพันธุ์ในชุมชน โดยการสร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การศึกษาดูงานจากภายในและภายนอก